

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

Óvár. Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ára évnegyedre 3 ft
o. é. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a ki-
adó-hivatalnál kezeltek.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Pro memoria. Az „Agostai Allg. Zeit.“ közlebről megint kitett magáért, agyonzombelva legelőbb is azon külföldi lapokat, melyek a magyar nemzet iránt oly meg-
törhetlen rokonszenvet mutatnak, s melyeknek ellenében már-már az osztrák birodalom területén kívül az Allg. Zeitung egyes egyedül áll, neki rugtat az erdélyi ügyeknek, s szíve szerint örvendve annak, hogy az erdélyi románok ve-
lünk ellenséges érzelműek (a mi részben pedig legalábbek-
korig mi másképp vagyunk értesítve, s meggyőződve), rá-
száll a beszercei tudományos gyűlésre, s annak végjele-
neit úgy adja elé, hogy egy nagy csoport beszercei csö-
cselék egy pár tanuló vezérlete alatt fátylakkal tisztelje a
magyar vendégeknek; s a lakomán gróf Mikó poharat emelt
az egyetértésért, de a szászok részéről nem viszonzot-
tatott.

Kérdésen kívül az Allg. Zeit.-nak tökéletes igaza vol-
na, ha véletlenül a fátylászmenet és lakoma nem a legte-
kintélyesb polgárok által rendeztetett volna, kik innepélyes
küldöttséggel hívák meg a magyar vendégeket azon búcsu-
estélyre, hol bizonyosan a szász nemzet felszine volt jelen,
s ha ott gr. Mikó ő maga toasztjára a szász értelmiség
legkitűnőbb egyénei nem mondtak volna viszonos toasztot-
kat. Szánunk kell azonban az Allg. Zeitungot a miatt,
hogy e részbeni örömet azon tény zavarja meg, hogy mind-
járt gr. Mikó után Budaker emelt poharat a magyar tu-
dományosságért, s annak ott levő képviselőiért; Malmer
azért, hogy a tudomány terén előhaladott magyar és szász
nemzet ölelje magához a harmadikat is: a románt, Teutsch
a magyar irodalomért, ismét Budaker a magyar aristo-
cratiáért, mely a haladás terén vezérelkedett. Vitéstok az
álbirek gyártóira, kik a nemzetek közt konkolyt akarnak
hinteni „perea“—ot mondott (ajánljuk az Allg. Zeit. figye-
mébe), Fusz Károly elítelte a három erdélyi nemzetet, s
annak testvériségét és egyetértését sat.

Győződjék meg az Allg. Zeit., hogy gróf Mikó, ki ez
ország legnagyobb méltóságait viselte egykor, s most még
annál is magasabbra emelkedett: Erdély magyarsága legna-
gyobb részének közvéleményét képviselven, s az összes
magyar nemzet legőzönabb óhajátait osztván: soha sem
fogja magát oda alázni, hogy oly körben mondjon áldomást,
hol az nem viszonzottnak; és győződjék meg, hogy a szász
nemzet értelmisége sokkal méltalibb, ildomosabb, és belá-
tób, hogysem feltehetné akárki róla, hogy egy nemzetnek,
melynek koronája alatt annyi századon át megőrizheté ősi al-
kotmányát s nemzetiségét, tekintélyes fiait által kifejezett
barátságos üdvözlést örmének nem tartaná. Nem első ál-
domásunk volt ez a szász nemzettel. Évszázadok előtt meg-
történt már a mi uniónk, melyben egymás jogainak kölcsö-
nös védelmére megesküvünk. Feltéve azonban, hogy ezen

alapszabályokban van letéve a jogok időszerinti szélesbíté-
sének s fejlesztésének is joga, mely által az idő kívánal-
maiból képest a hazafiak minden rétege kielégítve láthassa
igényeit.

Visszatérve az „Allg. Zeitungra“ meg kell jegyeznünk,
hogy midőn ferdéseire mutalunk, mi aggalmat sem érzünk
ezen lap hatása felett. — Az „Augsburgi“ hírlapgyártás ré-
gen elveszté már hitelt, és ha valamely ügyet tönkre akar-
nak tenni, csak védelmezessék az „Allg. Zeitunggal.“ Hiba
volt, hogy e vén boszorkányt a szegediek megégették a nap-
okban. Hadd készítse bábjait, melyekből csak gyermek
politikuskok tanulmányozzák a világ koponya tanát. Boz
Dickens kimondá már ítéletét, Augsburg felett ezt jegyez-
vén meg „Augsbourg est pour le journalisme ce que Nür-
mberg est pour les enfants: une fabrique de joujoux.“

A helyzet. (III). A nagy északamerikai polgár, az
emberiség legnagyobb embereinek egyike Franklin Benja-
min, kinek nevét az északamerikai szabad államok népe-
nek ha nem is teremtsé, de kifejlése diós műveiben gyé-
mánt betűkkel véste a történelem a halhatatlanság lapjára,
Lafayettehez írt levele egyik ecleatant passusában így szól:
„Adjá Isten! hogy nem csupán a szabadság szeretete, hanem
az emberi jogok alapos ismerete a föld minden népeit any-
nyira áthassa, hogy a philosoph bár hova lép, mondhas-
sá: itt van az én hazám!“

Ezen utópianak tetsző óhaját egy közönséges ember-
től kevesebb figyelmet érdemelne. De azon nagy embertől,
kinek köszöni az egyesült államok hatalmas népe szabadságát,
ki hazájában a tudótaraságok, egyetemek, nevelőintézetek,
gazdasági, iparos, kereskedelmi, honvédelmi, ezeken kívül
számtalan jótékony czélú társulatok teremője vala le egé-
szben a megjavított börtönök, postarend, tűzoltó társulatok
stb. stb.; kinek rendkívüli polgári éreneye, egy a miveltés
alsó fokán álló, számban kevés, erőben gyenge népet egy-
szerre az európai miveltés, erő és hatalom színvonalára
felküzdeni képesek voltak; egy ily rendkívüli nagy ember-
től, egy hatalmas, szabad nép alkotójától — úgy tetszik
nekünk — a fölemlített óhaját nagy jelentőséggel bír; és
hogy ez nem utópia, nem ábránd.

S miért is lenne az?

Az ember külső szabadsága — mert a bennsőnek viz-
gálata, mint bölcsészeti tárgy, nem ide tartozik — az akar-
tat létesítésének lehetőségében áll. Mennyire erős az ösztön,
hogy az ember akarját úgy embertársai, mint az állator-
szág és anyagi természet irányában megvalósíthassa —

azaz: külső szabadságának lehető legnagyobb kiterjedést
eszközöljön, igen jól kifejezi Destutt de Tracy a Montesquieu
törvények szelleméhez írt commentárjában: „A mindenható-
ság egy értelmű a teljes szabadsággal, és csak abban áll
a tökéletes boldogság.“ Ezen erős vágyban fekszik a tár-
sadmái roszszak annyi különböző nemeinek legfőbbike.

Mivel az egyes akarattal szembe az emberek milliói-
nak akarata áll: az észjog és pozitív törvények rendelte-
tése: az egyes és mindenek szabadsága közti ellenmondást
elenyésztetni. Vagy ezen elvet: „szabad vagyok“ — ezzel:
„minden mások szabadok“ összhangzásba hozni.

Ezekhez képest az állam, mint jogintézmény, ezen mi-
nőségében köteles minden állampolgár szabadságát, mely
csupán a „többi“ a „mindenek“ hasonló szabadsága által
korlátozható, azon emberi jogokat, (droit de l'homme)
melyeket a társadalomba magával vitt; s azokat a melye-
ket ebben szereznie kellett, az ugynevezett politikai joga-
kat nemcsak elismerni, de védelmezni is.

Tehát az észjog értelmében, az egyén lehető legna-
gyobb szabadsága alapján, lehető legmagasb kifejlődése és
boldogsága levén a földi czélok legfőbbike: erre nézve az
államjogok csak mint eszközök jelennek meg. Következé-
leg nem azon államban van elérve a cél, melyben a „fa az
erdőtől nem látszik;“ de abban, melynek összes társadmái
intézményei a létező szellemi és anyagi erők kifejtését a
közös egyes — mint egész — értelmi és anyagi jólét ál-
landó megalapítására és egyszerű használatára intézik és
előmozdítják.

Mivel az észjog ezen elvének fejlése mellett is több
államban „egyesek és a mindenek“ szabadsága közötti suly-
egyen vagy éppen nem, vagy hibásan lön föllállva és fenn-
tartva; és mivel a népek szellemi fejlődésére nemcsak elha-
nyagoltatott, de sok helyütt, mint Japán és Sinában a szel-
világnak első sugara is kititatott, vagy a népek fölvilá-
gosodása ferde irányban vezetett, hogy az igazat a hamis-
tól meg ne különböztethessék, hogy ezeknél fogva soha
a jogképes nagykorúság ideje be ne következzen: a gy-
akorlati, nagy, böles népköltő fölemlített óhaját teljesed-
be eddigre nemcsak nem mehetett; sőt az valami utópiai szin-
ben mutatja magát, mint mely teljesedésbe soha nem is
mehetend.

A helyett bekövetkeztek az örökidőkre kötött, de ha-
va született békekötések; ezekre az európai fegyveres bé-
ke szó értelmében abnormis állapota; a fennálló hadseregek

*) Ezekről egy közlebbi cikkünkben szándékozunk szólni.

Sz. L.

Archaeologiai levelek.

I.

(Folytatás.)

A táblánkon Herculesöt balra, habár cson-
kitva szemléltető marhának torsojából követ-
keztetve némi bizonyossággal állíthatjuk fel
azon véleményünket, hogy Herculesnek, mint
a marhasordák védőjének tisztele-
tére lehet, fogadományként, ezen tábla felál-
lítása. — A Hercules ballába alatt lévő alak
ki és miségét — tetemesebben lévén itten
az ábrázolat megcsonkítva, mintsem abból
következtetést lehetne vonni — meghatározni
nem tudjuk.

6. 1 1/2" vastag fehérmarvántábla, mely-
re földomborműben következő ábrázolat van
faragva: álló, félig meztelen ifjú torsoja (a
fő hiányzik), jobbról balra vetett görög kö-
pennyel (chlamis); balfelén oltár (ara,
cippus, vagy tán még inkább oszlop) alatta
sas.

Valószínűleg ez alakban Ganymed van
ábrázolva. Nem lehetett azonban, hogy ezen
tábla fogadományként Jupiternek islehetett
emelve, habár egy férfiú Jupiterábrázolata
feltevéseinek e tábla ifjú alakjánál a tagok
gyöngédsége, nem különben a meztelenség
némileg ellentmondana, nem vala ugyanis
szokatlan a szakáltalan, fiatal¹⁾, nem
a félig, sőt egészen meztelen Jupiter-
nek plastikai előállítása is²⁾.

Hogy tehát Jupitert ábrázolja-e a tábla
obligat sasával, vagy pedig Ganymedet urá-
nak jelvényével? a tábla töredezettsége,
hiányzó részei, és főként durva faragása miatt
eldönteni nem tudjuk.

7. Bacchanalis jelenetét földomborműben
ábrázoló, mintegy 2" vastagságú fehérmar-
vány — fogadományi? — tábla. Ezen darab
is csonkán ásatott ki, s így valószínűleg csak-

is felerészét birjuk benne az érdekes jelenet-
nek, mely is következő: bachansnő tánczó
állásban, jobbában a venyigebotot (thyrsus)
tartja; balját — hol éppen a tábla elvan
törve — kinyújtja. A thyrsus csucsaról le-
futó szőlőgerezdet oldalt kis bachansfnu térd-
rehabolva metszi görbe késével. E mellékábra
alatt satyr és e mellett más férfialak látha-
tó. — E két utóbbi alaknak csakis felső ré-
sze látható, itten is ellévén a tábla törve.

Bacchusban az ókor az emberi kedély-
ben uralgó, annak csendességét különböző
eszközök által felrázó természetet, ugymint a
nyájasságot, jó kedvet, a természetet nyuj-
totta örömeiket, ezeknek többféle tulzot
élvezetét, mint a bor, szerelemben kicsapo-
gást sat. idealizálta³⁾. — A bacchus-dionysos
tiszteletnek (cultus) egész köre volt, az
ugynevezett bacchus-kör, melyhez atermé-
szetszülte örömek, a jókedv, élvezet, kicsa-
pongás személyesítői: a satyrok, nym-
phák, satyrnők, manadok sat. — egy-
szóval a bacchansok és bacchansnők
egész legioja tartozott⁴⁾.

Leggyakoribbak a Bacchusnak mint bor-
istennek ünnepeit tárgyzó jelemek. Ilyen
ünnepeit állít előnkbe az említett földom-
bormű is.

Könnyűszerűen öltözött, zilált fűrtű, jó-
kedvű, — valószínűleg tánczóba bachansnő
képezi a főalakot, mely a venyigebotot (has-
ta pampinea, thyrsus), melynek csu-
csára a szőlőlevelek és gerezdekből álló cso-
kor van tűzve, s mely egy szalaggal (insti-
ta vagy mitra) van átkötve, tartja jobb-
jában⁵⁾. — E thyrsus csucsaról lefutó — né-
míleg, hogy anachronismussal éljek, a jelenet
arabeskejképen használt — levelekkel ve-
gyes szőlőgerezdeket kis bachansfnu vágdossa.

A tábla letörtött fele is a leiratnak kie-

1) L. K. O. Müller archaeologie sat. §. 383 s. köv.

2) U. o. §. 385 s. köv.

3) Leírásukat lásd Anthony Rich., Dictionnaire des
antiquités romaines et grecques. Edit Chéruel. Paris
1859, 314, 443, 385 és 408 l. l.

gészítésűl valószínűleg hasonló jelenetet ábr-
ázolhatott, csak hogy megtörtött állásban.
Ugyanis a tábla nagyságából itélve a ba-
chansnő előtt balkezét könnyen nyújthatá
más bachansnőnek, kinek aztán a thyrsus, az
eből lefutó arabeske, bachansfnu, satyr sat.
ábrája fordított állásban ismétlődött.

Véleményem szerint e táblára vésett je-
lenet szüreti-örömek, vígság emléké-
nek, és pedig az ily jelenetek szokotti kép-
zésétől nem eltérő modorban faragott plas-
tikai ábrázolata.

Érdekes e helyütt megemlíteni azon kö-
rülményt, hogy mindezen leírt tárgyak a tu-
lajdonos bár urnak székelőföldvári szőlőjé-
ben végezhívt rigolizálások alkalmával ta-
láltattak.

8. 1 1/2" vastagságú fehérmarvány fo-
gadományi tábla. Álló Apollónak — (az íj
fesztésre szolgáló bört, vagy ruhátartó?) —
jobbja fejére áttéve, illetőleg azon nyugtatva;
balkeze a három huru lantra (lyra, vagy
kithar) van támasztva, mely egy oltáron
vagy jobban oszlopon áll. A tegez és íj a
jobbál mellé van letéve.

Apollo az üdv és rend, zene és jöven-
dülés istensége vala, ki a zene által a ke-
délyt lecsendesíté, s a jövendülés által a dol-
gok magasabb rendére utalt¹⁾; továbbá nap-
isten (Phoebus), a vers és zene feltalálója,
muzsák elnöke (musagetes) is vala; s a
rómaiak által még egy orvoslástan feltalá-
lóként (medicus) s gyakran a források
védőjeként is tiszteltetett. Találmányai miatt,
vagy másként kiállott küzdelmeiből, vagy pe-
dig nyugodt állapotából származott kedély-
hangulata szerint kétféleképen állítottak elő
plastikai ábrázolatait. — T. i. vagy a küz-
dő, vagy a megszelídült, nyugvó isten-
ség képeztetett²⁾. Ez utolsó kedélyállapo-
tában van Apolló fogadományi táblánkon is
előtűntetve. Az íj használatában megfáradott

jobb kar a fejre áttéve nyugszik; így a te-
gez (pharetra), és íj (arcus) félre van
támasztva; a balkez azonban a lyrát átfog-
ván — mintha felakarná azt ragadni — úgy
látszik mintha a zene istene nyugalommal
és vidámsággal zenélni akarna.

Ezen tábla kivételként a többiétől egészen
ép. Érdekesbbé e műdarabot azon feliratteszti,
mely a tábla aljára van ekin bevésve:

APOLLINI

ATILIVS CELSIUS NVS DEC VSLM

APOLLINI

azaz Apollini (Atilius Celsianus decurio vo-
tum solvit lubens merito) Apollini.

Emelte tehát e fogadományi-táblát (tabu-
la votiva) Apollonak, tőle nyert bizonyos
kedvezményért, melynek kinyerhetősége fo-
gadalmat tett volt, ezen fogadomány teljesíté-
sül Atilius Celsianus decurio.

Decurionak nevezett a római telepít-
vényekben, városokban (colonia, munic-
pium) a tanácsos, a katonaság viselésétől
mentesített több rangu városi, polgári
hivatalnok; nemkülönböztetiz embernek
vezetője valamely lovas osztálynál.

Hogy polgári, vagy katonai decurio vala-e
Atilius Celsianus, meghatározni nem tudjuk.
Hogyha a római valamit meg- vagy el-
elnyerni, szerencsénél végezvinni akart: va-
lamelyik illető istenségnek kérelme tel-
jesítése esetében ajándékadást ígért, foga-
dott. Ha aztán kérelme, vagy óhaját tel-
jesült, az ígért ajándékot, fogadványt, mely
arany-, ezüst-, innejijáték-, oltár-, vagy szo-
borból sat. állott, az istenségnek feláldozván
— megadta. Innen ered a „votum solvit
libens merito“ kifejezés, azaz: fo-
gadományát örömmel lefizet, tel-
jesíté.

1) Az A és N. összefonva.

(Folytatjuk.)

1) L. K. O. Müller, archaeologie sat. §. 350, 3.

2) U. o. §. 350, 2.

1) L. K. O. Müller, archaeologie sat. §. 359, 1.

2) U. o. §. 361, 1—2.

százazrekre szaporítása; az államok beligazgatásának fölszá-
gított költséges rendszere; az államadók milliói-
nak tártogó örvénye. Ezeknek s még más elhallgatott okok-
nak szükséges, kimaradhatlan eredménye lön: a népek feje
föltött megnehezült élet s a közélettelenség- és bizonyta-
lanságnak azon állapota, melyben senki sem érzi jól magát,
a hatalom kezelőit is ki nem véve.

Miként fejlődött ki Európában ezen komoly, — hogy ne-
mondjunk — veszélyes helyzet? I-80 cikkünkben 1789-en
innen történelmi adatokkal igyekeztünk tájékozni. Melyek-
nek cikkeink több helyei- s adataival egybeazonosításból
kiderül: miként ezen helyzet már tarthatatlan; s ha tartható
volna is, nem kívánatos.

Sybillá könyvei egy részének végzetlenség tűzbepörülé-
se a szabott ár meg nem adása miatt, Sziciliára nézve
már megtörtént. A megmaradt könyvekért Nápolyra nézve
az egész ár, sőt több, kétszeresen ígértetett, de már későn;
alig lehet kétség benne: a könyvek erre vonatkozólag is
tűzbepörülendnek. S mi történik azután? azt ki sem tudhat-
ja. Különösen a részletekre vonatkozólag, a legbiztosabbnak
tetsző kombinációk mellett, a legközelebbi eventualitásokról
szólni, a mellett, hogy nem is tanácsos, ki hitelét elvesze-
teni nem akarja, ezt csak az oraculum reservái mellett te-
heti. Mert az élet nem követi azon utakat, melyeket ember
szab elibe.

Az irány azonban már egészen leplezetlen áll. Meg-
kísértjük — mennyiben ez helyzetünkben lehetséges —
konstatálni: a francia császára semmi vállalkozás nem
fog szövetségesek nélkül, miszerint maga alkotván a coali-
tiót, hogy ilyenek ellene keletkezhesnek, egy általában
valószínűtlenné látszik. Annál inkább, meri a hatalom
birtokosai diplomatiái egybekötésénél még sokkal ke-
resettebbek — mint szokott az egyes körökben lenni.

A francziák császára, a forradalom szülöttje, mind a
maga részéről, mind úgy mint I. Napoleon utóda, ki pedig
a forradalmat egyszer használta, vagy éppen attól vette ere-
detét, azt csak úgy tagadhatja meg mint egy Monk, ha
mind azt, mit azzal, vagy attól nyert, leteszi. A franczia
császár azt semmi esetre nem teszi V-ik Henrik javára, mint
amaz II. Károlyra tette. Vagy pedig elbukik, mint I. Na-
poleon, ki nagy hibáját Fontainebleau akarta helyrehozni,
de már késő volt.

A franczia császár politikájának a két nagy világha-
talmat, Angliát és Oroszországot akarja főképpen — ha
ezzel már készen nincs — megnyerni. Valószínűtlen: hogy
vagy egyiket, vagy másikat meg ne nyerje; s akkor
egyikkal a másik nélkül is cselekszik az olaszok
stb. segítségével. A valószínűség egyébiránt ott áll a jelen-
legi európai constellatióknál fogva, hogy mind a két nagy-
hatalmat sikertelenné megnyerni, ha ez már későbbi kérdé-
sekre nézve is meg nem történt?

Ezekhez hozzátesszük még azt, hogy az európai con-
stellatióknál fogva, a franczia császár az olasz félszigeten,
még ha akarja is, terveivel meg nem állapodhatik. Mit te-
szén később, ha él? Vagy ha nem él: mit teend, vagy mit
tehetend hatalmának s politikájának hagyományosa? Mit
teendnek szövetségesei? Ezekre éppen úgy nem lehet fele-
lni: mint azon kérdésre: lesz-e holnap égiháború? Vala-
mint azt sem lehet tudni: melyik az a nyugopont, melyen
Európa egyidőre megállapodhatik?

Most egy rendkívüli horderővel bíró jelenség fekszik
előttünk, mely a napoleoni külpolitikára oly világot vet,
mint ama lángok, melyek sötét éjben kitörvén, a körülfekvő
vidéket rémesen megvilágítják. Ezen politika a legnagyobb
mérsékletesség, a legkeresettebb óvatosság mellett nem lehet
a béke politikája.

A hatalmak fegyveres beavatkozásai alapján legújab-
ban megfúszult kísérletek s véres küzdelmek következtében
a forradalmi szellem a lelkekbe, a forradalmi elemek a ca-
tacombákba vonultak vissza. Ugy tetszett: mintha hosszú
időre oda fognának eltemetve. S íme a napoleoni külpo-
litika megmozdulásával, minden szabadságok dacára, ta-
lán maga a franczia császár által sem egészen akarva, rö-
gön előtérbe lépnek; mint társalmak szövetségének a mult
évi háborúban együtt, most magokra harsognak; s a még
nem olyan rég rablőfőnöknek nevezett Garibaldi egy szép
királyság dictatorává nevezik ki, a nélkül, hogy Európa ha-
talmait az itt eddig divatozott intervencionális gyakorlat se-
rint gátot vetettek volna gyors diadalainak.

Ezért mondja a londoni „Observer“ jun. 10-ki számá-
ban „Sziciliái eseményekről“ irt gyönyörű cikkében: „Egy
ilyen hős tetteink a történelemben alig találhatni mássát“
stb. Jó egyszer másszor emlékeztetve lennünk arra, hogy
végre is van még az életben valami magasztosabb is annál,
a mit legfőbb jóknak tartunk; és hogy a kényelmes kedv-
töltés, s bérbe fogadható moral még nem minden mindennek.
Ez azon tanúság, a mit a tompa mormogásúgyú időlvőse
Szicilia szép völgyeiből Európa füleibe döngenek stb. „Ed-
dig az „Observer.“

Es itt eszünkbe jut az ősi görög történelem egy pon-
tocskája, melyben a fönségesnek, a magasztosnak azon áb-
rándos képei egyikét, melyekben a görög történelem oly
gazdag, s az erőnek azon varázsa, melyet az olasz nép-
nép nem kis bámulattal lát a mostani világ — szintén föl-
találjuk: Sparta a szomszéd kis állam Messénével folyto-
nos ellenségeskedésben élvén, s végre ettől legyőztetvén,
s szorongatván — Athén segítségéhez folyamodott. Es
Athén segítségül oly erőt küldött, mely határozott, az ad-
dig győzelmes Messénieket végképen megverte; s Sziciliá-
ban az éppen most is nevezetessé vált Messinába menekülni
kényszerítette.

S miből állott ezen döntő erő? Talán a harczedett
seregek ezereiből? Oh nem: Athén egyetlen egy embert
küldött — egy gyöngye, nem is szép külsejű — (a szép
külső akkor nem tartozott a vezéri tulajdonokhoz) lantos
költőt Tirtaeusz, ki a görög történelemben, időszámítá-
sunk előtt a 7-ik században, fanatizáló harczedalait által vi-
vott ki magának halhatatlan nevet. Ő vala az a csodaszerti
hadvezér, kinek legkisebb hadtudomány nélkül, a szellem
varázserője által, az önbizalmát vesztett spártai katonát áb-
rándos lelkesedésbe hozni, s a győzelmet Spárta részére ki-
vívni küldetése vala; ki küldetésének oly dicsően megfelelt.

Nem tudjuk: az eszmét, mely Athenének szellemét varáz-
solja lelkünk elébe, bámuljuk-e inkább vagy annak kivételét?
Hasonlít-e ehhez a százazrek nvers ereje által eldöntött csata
dicsősége? Volt-e valaha ennél dicsőbb győzelem? Ily ne-
m az olaszok győzelme! Mert bár elismerjük had-
vezérök talentumát, s az „Observer“ nek utána mondjuk:
„a ki képes volt kortársaihoz ilyen föltétlen hitet csepegtetni
saját maga és szerencsésillaga iránt, az nem lehet min-
dennapi ember;“ — ámde a hatalom varázsa mégis nem ezen
nagy tehetségekben, hanem az eszmében fekszik, mely
az olasz nép lelkébe beekelte magát; mely Tirtaeusz korá-
ban a lantban, hősi versekben, s az ezek által föllelke-
sült haza és szabadságszeretében nyilatkozott.

A mi férfikort ért korunkban, nem az ifjú költészet
bájjai, sem nem egy theokratikus vagy lovagkor rajongásai,
a mi számító prózai korunkban, a jog eszméje, mint
minden társadalmi jólétnek, s földi üdvnek el-
fogadott alapelve azon ülvös erő, melyre mi tárgya-
lásunk folytán hivatkoztunk; s melyre — mint amaz isten-
tagadó, ki haldoklása perceiben Istenhez tér, imádkozik, s
a vallás malasztjaival él — legalább a végpercekben azok
is, kik soha el nem ismerték, kik mindig üldözték, hivat-
koznak.

Szabó Lajos.

III. Közlemény) a Kolozsvárott létező erdélyi
nemzeti színház állandósítására tett adakozá-
sokról. — E lap közelebbi (73). számában közölve volt 100
adományozótól beadott vagy formászerint kötelezett 18,846
15 kr o. é. vagy is, mivel egy tételszám t. i. a 42-ik sz. Szent-
iványi Gyula adománya 3 arany forintnak volt számítva 18,
836 ft 15 kr 3 db. arany. 101) Pálffy Sándor (Martos) 2 fr. 102)
Szabó Anna öz. Vass Miklósné (Sz. Ábrahám) 10 ft. 103) Ve-
res József (Sz. Ábrahám) 3 ft. 104) Pálffy Mihály gyűjtő biztos
(Gagy) 10 ft. 105) Pálffy Miklós (Gagy) 15 ft. 106) Szentkirályi
Ferencz (lakhelye nincs kitéve) 10 ft. 107) Lázár Mihályné (lak-
helye nincs kitéve) 50 ft urb. papir. 108) Pálffy Antal gyűjtő
(Kolozsvárt) 50 ft urb. papir. 109) Farkas Elek (Kolozsvárt)
50 ft urb. p. 110) Keserü Mózes gyűjtő biztos kanonok (Károly-
fejvárt) 50 ft urb. p. 111) Hubacsék Ádám kanonok (K.-Fejvár-
vart) 3 ft. 112) Reinisch Lajos kanonok (K.-Fejvár) 15 ft. 113)
Kovács Dániel kanonok (K.-Fejvár) 5 ft. 114) Lónháti Fe-
rencz kanonok (K.-Fejvár) 10 ft. 115) Ferenczi József kanonok
(K.-Fejvár) 5 ft. 116) Rádaly János nagy prépost (Károly-
Fejvár) 50 ft urb. papir. 117) Wessely Karoly gymnasiumi-
igazgató (K.-Fejvár) 5 ft. 118) Kolozsi Antal (K.-Fejvár) 5 ft.
119) Incze Mihály főorvos (K.-Fejvár) 5 ft. 120) Ötvös Agos-
ton orvostudor (K.-Fejvár) 10 ft. 121) Kabos László törvény-
széki tanácsos (K.-Fejvár) 100 ft urb. papir. 122) Pálffy Sámuel
(Abrudbánya) 10 ft. 123) Széles Dénes (ugyanott) 10 ft. 124)
Weiss Tádé (u. o.) 5 ft. 125) Decani Ernő (u. o.) 2 ft. 126) Hen-
czely József (u. o.) 2 ft. 127) Obláček Ferencz (u. o.) 3 ft.
128) Ferenczi Mihály (u. o.) 2 ft. 129) Basa István lelkész (u. o.)
2 ft. 130) Constantin Cumán (u. o.) 1 ft. 131) Köpecs Ferencz
(u. o.) 1 ft. 132) Ifj. öz. Szabó István (u. o.) 10 ft. 133) Tu-
csék és Bogdán (u. o.) egy arany. 134) Bonyhai Ferencz (u. o.)
5 ft. 135) Elekes László (u. o.) 5 ft. 136) Schedel Rudolf (u. o.)
3 ft. 137) Nagy Ignác (u. o.) 1 ft. 138) Öz. Boér Lászlóné
(u. o.) 3 ft. 139) Öz. Váradai Józsefné (u. o.) egy arany. 140)
Remetei József (u. o.) 2 ft. 141) Szentpéteri János orvostudor
(u. o.) 5 ft. 142) Ifj. Winkler János (u. o.) 4 ft. 143) Tibán Ka-
roly (u. o.) egy arany. 144) Miski Sámuel (u. o.) 4 ft. 145) Rá-
kosi István (u. o.) egy arany. 146) Rákosi Lajos (u. o.) 1 arany.
147) Döszegi Lajos (u. o.) 5 ft. 148) Gelei József (u. o.) egy
arany. 149) Krizsán József (u. o.) 1 ft. 150) Székely Sámuel
(u. o.) 1 ft. 151) Árkosi Károly (gyűjtő biztos u. o.) 10 ft. 152)
Vándor József polgármester (u. o.) 1 arany. 153) Fischer Ru-
dolf (u. o.) 1 ft. 154) Tóbiás Dénes (u. o.) 2 ft. 155) Remetei
Ignác (u. o.) 2 ft. 156) Talakovics testvérek (u. o.) 2 ft. 157)
Szotyori József (u. o.) 2 ft. 158) Miski János (u. o.) 1 arany.
159) Kántor József (u. o.) 2 ft. 160) Bauer Ignác (u. o.) 5 ft.
161) Luuki Leontinné született Kakucs és Eszter és érje (u. o.)
2 ft 10 kr (egy tallérban). 162) Ebergényi Mózes (u. o.) 4
ft. 163) Derzi Sámuel (u. o.) 2 ft. 164) Gróf Wass Albert és
neje Kény Mária (Záh) 500 ft urb. papir. e mellett fizeti tíz
évre korábban aláírt kötelezvényeit is. 165) Báro Splényi Hen-
rik (Gezse) 100 ft urb. papir. évi részvényeit megszüntetvén.
166) Báro Splényi Henrikné b. Splényi Paulina 100 ft urb. pap.
évi részvényeit megszüntetvén. 167) Báro Splényi Sámuel és
neje b. Kemény Kata (Gezse) 200 ft urb. papir. E felett tíz éves
röb kötelezvényeiket is fizetik. 168) Gróf László László nyu-
galmazott tartományi cancellár, gr. László Miklós és neje Mac-
kasi Juliána (Kolozsvár) 400 ft urb. papir. E felett tíz éves kö-
telezett részvényeiket is fizetik. 169) Gróf Toldalagi Ferencz
(Koronka) urbíri dézmaárpoltsága egy tizedet. 170) Szalánczi
Lőrincz (Székely-Udvart) 100 ft urb. papir. 171) Puskás Fe-
rencz (Ditró) 1 arany. 172) Ditró közsege 100 ft. 173) Szár-
tor közsege 100 ft. 174) Salamon Alajos (ditrói plébános) 1 ft.
175) Bajkó Mátyás (Ditró) 1 ft. 176) Ifj. Puskás Lajos (Ditró) 1
ft. 177) Mezei Mihály (u. o.) 1 ft. 178) Veres István (Gyergyó-
Remete) 3 ft. 179) Siklodi Péter (Ditró) 1 ft. 180) Györfi Péter
(u. o.) 2 ft. 181) Kedves Tamás (Gyergyó Sz.-Miklós) 1 forint.
Az eddigi közleményekben együtt van adva: 21,029 ft. 5 kr.
oszt. ért. 9 arany és 1 tallér. (Folytatjuk.)

Báro Eötvös J. utja Erdélyben. (Folytatás.) Sz.-Udvart hely-
szent. 5-én. 1860. — Bocsánatot kérünk a t. cz. olvasó közön-
ségtől, hogy ily későre értesítjük városunk és vidékünk egyik
legszébb napjáról, melyen körünkben láthatunk városunk
tisztelt belső polgárát b. Eötvös József ő. mgát. Épen
együtt voltunk sz. István király napját ünnepelve e székes-
anyavárosban, midőn egy rövid és bizonytalan tudósítást nyer-
tünk affélel, hogy mánap aug. 21-kén a nemes báro tán váro-
sunkba érkezendik. Azonnal villámszárnnyon terjedt a hír, és
sietett mindenki a haza nagy fiának, az irodalom bajnokának lá-
tására, üdvözlésére. Nem kellett erre semmi parancs, vagy in-
tézkedés. Reggel aug. 21-kén a vidék és város nemesei és ér-
telmesbjei magyar diszruhában a szomszéd Bikafalva végén
várták az ohajtott vendéget; a város népe pedig csehonként
zászlóikkal a város végén állott, daczára annak, hogy ezen nap
vásárnapja lévén, az árak mellett kellett volna lenni. Az érke-

zőt Bikafalvánál Ugron Lázár, a város végén pedig Mártonfi
Zsigmond lelkes szavakkal üdvözölték. Mindket üdvözölő beszé-
de ő. mgá hazafias értelem sugalta, velős szóoklalttal felett,
különös örömet nyilvánítván, hogy e város megüdvözölő bizal-
mából már polgárává lön a székes földnek, melyen 400 évvel
korábban lakott magyar faj, mint a kárpátoktól övedezett hazának
többi részén, s melyet királyhágon-tuli testvéreink Magyaror-
szág fellegráának tekintnek. — Beszédeit oly éljenés zárta
be, melyről aztán igazán mondatni, hogy „szívől fakadt.“
Azután hullámzó néptenger között kísért be a kocsiának véget
érni nem akár hosszú sora a szeretve tisztelt vendéget szállá-
sára, hol a közelebbi itén bekövetkezett rosszulléte miatt pihen-
ni hagytuk. Nincsenek szavaink rajzolására azon kettős érte-
lemnek, mely ekkor minden arcon tükrözött. Ugyanis repest
az örömtől minden honfi szív, hogy falaink közt van a nagy férfi,
kit polgárai közé számíthatni legnagyobb büszkesége e város-
nak; másfelől pedig fájó részvételt osztottunk a kedves vendég
betegségében. Az nap nagy ebéd volt a nemzeti kávéházban,
hol nem hiányzottak a lelkes felkészítések, melyek közt leg-
ragyogóbbak voltak a gr. Bethlen Farkaséi. Estve fátylas zené-
vel tiszteltgett nagy polgár szállása előtt a város kapcsolatban
a vidéki értelmességgel. A „Szózat“ és „Hymnus“ elnéklése
után haza osztottunk. A rend egy pillanattal sem volt megzavar-
va. Másnap a patakfalvi hegy tetejéig nagy sor-kocsi kísért a
bárot, hol érzékeny bucsuvétellel váltunk meg, „Isten hozzád“ — ot
kiáltva szívünk melyéből a távozó után.

Szept. 1-jén a ref. leánynevelde javára fényes tánczvigal-
munk volt, melyben egy tánczos hölgyet sem lehetett látni más-
ban, mint magyar öltözetben. Jövedelme körül-belül 300 ft. o. é.

Casinók alapszabályai megerősítetvén, f. hó 22-kén tar-
tandjuk az alakító első nagy gyűlést.

Árkos, szept. 3. 1860. — Közelebbi közleményemben
b. Eötvös József utjáról azon értesülésem után irtam vala, hogy
Udvart helyről Csikba, és K.-Vásárhelyre, s onnan egyenesen
Brassóba ment. Ezen évdést okozta a kitűzött utrendnek csak-
ugyan megváltoztatása, s ennek következtében a bizonytalanság
hiresztelése. A dolog valósága ott áll, hogy a bárot Székely-
Udvart helyen a hideg kilelvén, egyenesen a Rikán keresztül
Brassóba ment, hogy utját siettesse. Erről tudósította levéllel
gr. Mikes Benedek urat, s általa több illetőket; de egyik csiki
postaállomáson a levél 24 óráig heverve megkésélt, mert az
ottani postamester éppen meghalt. Ebből eredt a bizonytalan-
ság. Utjában b. Eötvös csakugyan meglátogatta gr. Bethlen Far-
kas kíséretében Előpatakot, hol is valamint Brassóban is, több há-
romszéki előkelők vele találkozni szerencsések lehetének. De
s.-sz.-györgyi több tisztelgési készületek, valamint a vidékiek
is megfúszultak. Kiss Mihály.

Ujdonságok.

— Folyó év július hó 4-kén Csicsó-Keresztur, Fel-Ör és
Kuth helységek határain a jég ösziveteseként részt egész-
ben, részt nagyrészen megrongálta: Alólirottak az első
magyar általános biztosító társaság nál biztosítottunk, s
miután a szabályok értelmében kárainkat az illető helyre föl-
jelentettük, a fennirt társaság által káraink arányában tökéle-
sen kárpótoltattunk; melyért ezennel elismerésünket nyilvání-
tuk. Csicsó-Keresztur aug. 14. 1860. Torma Imre, Betegh Ke-
lemen, Boheczer Sándor gazdatiszt mlt. Torma Zsófia kisasz-
zony és Soos István részéről, Oriánu József es.-kereszturi
görög-egy. hitű lelkész.

— Czöllics Gergely nemzeti tánczos társasága, ma cső-
törtökön az itteni redout-teremben fog föllépni a közönség mu-
lattatására, mely régóta nélkülözi a nyilvános időtöléseket. A
mint értesültünk a társaság 7—8 tagból áll, s fő mutatóványai
a nemzeti tánczokból leendének.

— Megjelent Kolozsvárott Demjén László bizományában
Pap Miklós jeles ifju írónktól „Régi képek a kronikákból“ cím
altal egy kötet mű, mely apró történelmi beszéleket tartal-
maz, s melynek tiszta jövedelme az író által a tordai Széche-
nyi-emlékre van szentelve. A munka kiállítása csinos, a be-
szélek egy része, részt az erdélyi, részt a magyarhoni
lapokban volt közölve. Pap Miklós előadása kellemes, mondhat-
ni szende (naiv). Sokat tanult el azon modorból, melyben
görk Jókai írta csatákepeit, s melyeket hőlgyeink s az ifjuság
örömet olvasott. Kérdésen kívül ezen modornak ki kell for-
nia magát, hogy szereplő személyek egyéniségét maga a styl
is kellőké jellemezhesse; de az elbeszélő formában élvezetes
olvasmányt nyújt. Ajánljuk az olvasni szeretők figyelmébe. A
kötet ára egy új forint, s minden könyvtárunknál kapható.

— A többi lap után mi is hoztuk azon hirt, hogy az ara-
di rendőrség a női magyar kalapok viselését nagy grombaság-
gal dobszónál tiltottat volna; most örövendünk, hogy a „Pesti
Hírnök“ levelezője e hirt nemcsak meghazudtolja, de kiemeli,
hogy Aradon általában a hivatalnokok s családjaik is éppen ma-
gyar ruhát viselnek.

— Vörösmarty-emlék. Sz.-Fejvárról írják a
„Gy. K.-nek: A mult hó 23-ai lövészmeny kezdte meg gr. Zichy
Jenő az aláírt Vörösmartynak Sz.-Fejvárt emelendő
emlékszóbrára; mire az ív a mi kezünkbe került — mondja
a levelező — már a mágások által 13,000 ft volt aláírva; van
4000 flos aláírás is, a legkisebb 500 ftos.

— Az algyógyi fürdőről azon értesítést vesszük, hogy ott
a tulajdonos báro Bornemisza János ur rendelkezése folytán a
szép száma vendégség jelenlétében aug. 23-án engesztelő áldo-
zat tartatott gr. Szechenyi Istvánért. A gyász-ünnep után a K.-
Fehérvárról, M.-Portusáról, Beszterczéről, Szászvárosról, ez ün-
nepre megjelent vendégek csatlakozva a fürdő-vendégekhez
a vendéglobbe gyűltek társas ebédre. A magyar, román, német,
(morva) ajku vendégek a házért a s népek egyetértéséért üri-
tének poharakat. Augusztus 24-én b. Józiska Sámuelért tarta-
tott engesztelő áldozat, melyet hasonló szellemű társas ebéd
követett.

— Egy k. r. a. l. Milanoban. A „N. Pr. Ztg.“-nak
Milanoból aug. 26-ról írják: Tegnap este itt gyálázatos kraval
keletkezett, a melyből elég világosan kitetszik ismét, hogy

mennyire gyűlölnék az olasz zavargók egyáltalában minden németet, (nem csupán az osztrákok) s hogy mire törekésznek. Egy kávéházban veszekedés támadt olaszok és német idegenek között, (ez utóbbiak közt poroszok is voltak,) kik nem akarék elhallgatni a német kormányokra s azok legujabb egyesülésére irányzott piszkolódásokat, s gyalázásokat. Ezen veszekedés következtében néptömeg csoportosult össze a kávéház előtt, s izgatottak által felbujtatva a „Három svájci”-hoz címzett fogadó elé vonult, melyet egy svájci német bír bérben, s kiválóság svájci és német utazók szoktak látogatni. A tömeg itt megállapodván fenyegetőzve kívánta, hogy az olasz czimírat mellé állított német czimíratot levegyék a fogadóról. A fogadós elakartatva czimírtáblát, de azzal nem elégedett meg a tömeg, s újra visszatért. A rendőrség a megriasztott fogadóstól azt kívánta, hogy ne engedjen a tömegnek, s megígérte, hogy nemzetiséget hoz oltalmára. És valóban össze is doboltattak a nemzetiség, mialatt egy német, ki elég gondatlan volt azt bevallani, hogy ő német — életveszélyesen bántalmaztatott, a csőcselék tömeg által. De a nemzetiség a helyett, hogy a fogadóst vette volna oltalmába, a néptömeghez csatlakozott, s azt tanácsolta a fogadónak, hogy teljesítse a nép akaratát. Két kamasz felmászott a házra, s a tömeg ujongása közt doblák onnan le a német czimírt. Még 16 más helyütt ismételtettek hasonló „brutalitások” kereskedőknél és vendéglősökönél, a németekre irányzott csúfolódások s fenyegetések kíséretében, a nélkül, hogy a nemzetiség legkevésbé pártolta volna ezen eljárást. — Az „Oest. Ztg.”-nak ugyanezen esetre vonatkozólag írják szept. 1-jéről: „A legutóbbi zavargás alkalmával a németeken kívül két angol és több svájci is bántalmaztatott. Az angol consul tüstént lépéseket tett elégtelét iránt, s mindegyik bántalmazott angol számára 2000 font sterling fájdalom-pénzt követelt; a svájci consul is fölépített bántalmazott földieit érdekében, csak a német mellett nem emelt senki egy jó szót sem, s így neki türelmesen és némán kell elviselnie azon megrogdaltatást, melyben most a rokonszóló olasz részesíti.

(M. S.)

A kiviteli és behozatali vámok a biradalmában ez év első felében 6 millió 400 ezer forintot jövedelmeztek; a múlt év ez időre eső jövedelme 1 millió 300 ezerrel több volt. Erdély e bevételhez 65 ezer frral járult; tavaly 43 ezerrel többet adott.

Moldova-Oláhország csak valamennyire emancipálódott az idegen török hatalom nyomása alól, s már is országos autonómiájának eredményei fényes nemzeti és vallásos intézményekben kezdenek nyilvánkozni. Az országgyűlés 2,200 falusi tanító segélyezését határozta el, kik fejenként 600 le-t (300 huszast) kapnak az eforiától; tudományos célra is az országgyűlés 200,000 le-t szavazott meg, mely a román (oláh) nemzet történelmére vonatkozó kutatók átfordítására s kutatására lesz fordítva. Ugyan az országgyűlés Nifon érsek indítványára Mihály vajdának emléksobrot emeltet Kalugerennél, s a Párisban építendő görög nem-egyesült templomra 15 ezer le-t, a brassói szent Miklós templomra ötszáz aranyat szavazott meg, sőt szép példáját adja a román országgyűlés a vallásos türelemnek, a bukaresti lutherán egyház számára évenként száz aranyat adományozván. Ime mily eredmény a műveltségre, vallásra és emberiségre nézve, ha a nép illő határokig intézkedhetik saját sorsa felett.

A Moldovába kitelepedett ugynevezett csangó magyarokról, kik ma is nagy helyiségeket képezve a Seréth és Beszterce folyók vonalában laknak, magyar kútfő alapján egy oláh-ország történetébe így ír a „Bukaresti Közlöny” közlése szerint: Eddig az előbeszéd. Lássuk most azon régi krónikát, mely e város eredetéről nézve román testvéreink kezében valóban megbecsülhetlen drága kincs: „Régi krónika.” — „Nagy Lajos magyar király korában borzasztó rablást és pusztítást követtek el Moldovában a tatárok, annyira hogy a lakosokat szinte mind kiirtották, a városokat felpredálták; a mezőkön a vadak elszaporodván félelemessé váltak; olyanná változván az egész ország, mint azon országok, melyek királyi ortalom alatt maradni nem szoktak. — Látván Bogdán vajda ezen gyalogos pusztítást, sok embert hívott ki Erdélyből, s azokat Gimeshegy alá a Seréth, Moldova és sós Beszterce folyók mentébe letelepítette; s ezen föld, — mely hajdan a dákusoké volt s róluak Dakiának, gothusokról Gothiának, a gepidákról Gepidiának, a kunokról Kumaniának nevezetett, melynek utolsó királya Dekebál volt, kit Traján római császár pusztított el, s utána birtak a gothok, vandálok, hunok és Atila; végre megszabadulván a magyaroktól is 900 évig goszpádárok és vajdák birták stb.

Kimutatás a kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról augusztus havában 1860.

Bevételek:

Pénztármaradék a múlt hóról	102 ft 96 kr.
20 új tagnak 30 részvény után 5 ft 25 kr.	157 „ 50 „
Havi, rendes és rendkívüli bevételek.	2763 „ 22 „
Könyvdíjakban küldnődíj	20 „ — „
Kamatok, provisio és küldnői díj	533 „ 90 „
Váltó és bélyegdíjakban	20 „ 65 „
123 tag által visszafizetett kölcsön	18,490 „ — „
Összesen	22,088 „ — „

Kiadás:

132 tagnak kölcsön	21,460 „ — „
Tisztviselők fizetése	54 „ 7 „
Bélyegdíj	13 „ 10 „
Irodai kellékek	— „ 97 „
Könyvkötőnek	12 „ 79 „
Visszafizetett betétel	104 „ 77 „
Ennek kamatja	2 „ 95 „
Kiadások összege	21,648 „ 65 „
Pénztármaradék	439 „ 58 „

Kolozsvárt, augusztus hó 31. 1860.

Tauffer Ferencz Vagner Frig. Gelteh János. igazgató, pénztárnok, könyvvezető.

— II. Közlés a Sz. Udvarhelyen föllállítandó „székely katolikus” nőnevelőre tett adakozásokról: 1859 november 24. tartott tánczvigalom tiszta jövedelme 689 ft 81 kr. 1860. február 4-én tartott tánczvigalom

tiszta jövedelme 320 ft 60 kr. mlt. gróf Béli Ferencz ur 50 ft, mlt. báró Henter József ur 50 ft, mlt. gr. Haller Lajos ur 50 ft, mlt. K. Horváth István ur 50 ft, a kolozsvári tekintetes nemes tanács 100 ft, a m.-vásárhelyi tekintetes nemes tanács 50 ft, Károlyfejérvárról egy köztisztviselőtől álló ur 100 ft, mlt. és főtisztelendő Reinisch Lajos kanonok ur 50 ft, a pesti vendégek papság 20 ft, ntdő Lőrincz Ferencz egrestői plébános ur 5 ft, általa mlt. Kozma Gábor ur 50 ft, nagyságos Buda Sámuelné asszony 10 ft, ugyan ő a többektől még 6 ft 5 kr, ntdő Demeter Endre m.-láposi plébános ur többektől 37 ft, tekintetes Zöld János ur 20 ft, mlt. báró Apor Károly ur 20 ft, főtisztelendő Zsom-bori István ur 20 ft, tekintetes idősb Csiki Márton ur 10 forint, ntdő Balog Ferencz ur még többektől 14 ft, a csik-csatószei nemes község 3 ft, tek. Zatureczki István ur 2 ft, főtiszt. Szabó János min. r. atya Miskolcra 5 ft, a sz.-udvarhelyi nemes mé-száros czéh 50 ft, mlt. özv. gróf Haller Jánosné urasszony ő nagysága 20 ft, mlt. és főtiszt. Csiki Imre kanonok ur 40 ft, ugyan általa többen 19 ft, Oroszhegy nemes községe 300 ft, Udvarhely-Szentkirály nemes községe 50 ft, Zetelaka nemes községe 100 ft, Kuküllő-Keményfalva nemes községe 8 ft, Fenyéd nemes községe 10 ft, o. ó. (Vége következik.)

Politikai hírek.

— Páris, szept. 1. A „Presse”-nek írják: Thouvenel ur néhány nap előtt abbéli meggyőződésű, hogy a keleti ügyekből nagy háború fog származni, meglehetősen világosan kimondta és egy Konstantinápolyból érkezett magánlevélben oly jeleket találhatni, melyek mindenesetre érdemesek a közlésre: Nem a nápolyi forradalom, nem a törökországi mozgalom, hanem azon hír, hogy a Bourbonok megbuktak — leendő egy rettenetes mozgalomra a jel. Ebből következtetni lehet, hogy titkos és jól kiszámított összefüggések léteznek az olaszországi forradalmi törekvések és az ozmán birodalom belső eszszövények közt. Egerszermind nyomába jutott levelező annak is, hogy a Szíria szá-mára rendelt angol biztos Konstantinápolyban, ki előbb e vá-robsa jött, hogy az angol követtel érintkezzen, legkevésbé nyilvánkozott hízegző módon, a francia politika fölött egyszerűs-mind azon aggodalmát fejezte ki, hogy Napoleon császár majd fog olyan okot találni, melynélfogva — dacára a fenálló kötvényeknek — seregét meg fogja Szíriából kivonni.

Páris, szept. 3. Persigny gr. ismét tartott beszédet, és pedig egy templom alapköve letételekor Roanneban. Ez alkal-mal a római körletet tárgyalta, s azt törekedett kimutatni, mily ártatlan a császár abban a dologban, hogy a pápa államai egy részét elvesztette, s hogy milyen szeliden s tiszteltetjesen bánt mindenkor a szent atyával, és mint általamza még ma is őt a császár hatalmas karja. Ezen beszéd jelentőségét Párisban különféleképp fogják fel. Némelyek annak jeléül tekintik, hogy Róma vagy a vaticán, és a lateráni egyház semlegesítettnek fog-nak. Mások meg úgy vélekednek, hogy a császár a pápának Róma városán kívül területét és Civitavechiát is biztosítani akarja.

Páris, szept. 6. A „Patrie” jelenti: Garibaldi 5-kén szállt ki Salernoban, a többi hadtestek 6-án csatlakozandottak hozzá. 7-kére csatát vártak Nocera és Salerno közt, hol Bosco hadserege a királyiylal szilárd állást foglalt.

— A „Times” a szíriai öldöklésekről így nyilatkozik: „Füad basa erősen hozzááll a dologhoz, s az igaz-ságszolgáltatást oly nagy mérvben gyakorolja, hogy jobban sem kell. Már mintegy 200 kivégzés történt s még annyi lesz. Ugy látszik, komolyan hozzáállnak, csak hogy addig várunk kell, míg azt nem látjuk, mi történik Achmed és Kursid basával, ak-kor győződhetünk meg, hogy a török kormány valóban meg-feloldozott-e. Ugy látszik, sok alsó-rendű hivatalnok van erősen compromittálva a vérengzésben. Ott van p. o. Ozman bey, a kinek agyja, mivel nem volt kellőleg fölemelve, a druzok helyett a keresztényeket érte. Nem tudjuk, hogy e részben ny-mozás történt volna. A parancsnokok és hivatalnokok is aláes-nok a kivégeztetésnek, vagy csupán a nép és hadsereg sörp-re-de? A tömeges kivégzés még bizonyítja a török igazsá-gszolgáltatás őszinte voltát, mivel az emberi életnek kevés bece-va a keletiek előtt. Attól függ minden, kinek az életéről van szó; nem attól, hány embert végeznek ki. Csak ezt tudva, itél-hetünk a felől, jó bíró e a basa. — Azonban a bűnösök bünte-tése még nem minden. Mi történjék a druzokkal? Azt mondják, vissza akarnak vonulni hegyekig mögé, s ha egyszer ott vannak, nem könnyen fogjuk őket kivenni természetes erősségeik közül, melyek közé Ibrahim basa 40,000 emberrel ment be, s a me-lyek közül csak 9000 emberrel jött ki. A druzok nagyfőnöke, Mohamed, En Nazar, a mézárások eszközlője, nyíltan kifejezi a szultán iránti gyűlöletét s daczol vele. Különös példány a e fenevadaknak. Európa cultura-máza van rajta, s eleget tud az európai politikából. Urhatnék, s az erdő, melyben lakik, folyo-sókkal, karzatokkal, márvánnyal és aranyozással van ellátva, mint egy palota. S az angolokhoz dörgölődzik. Csak nem rég még angol utazókat vendéglélt meg, s azt mutatja, hogy rendki-vüli tisztelettel van irányunkban. De a vadságot nem írhatni ki belőle; európai eszmék egész ősszege csak kalmáz, nem ment át vérökbe. Ugyan fajta vad szikló volt Nena Sahib is, egy vad uraság, a ki angol tisztekkel társalgott. Az európai dolgokból merített tudomása után azt hívő, hogy a maronitánok elkövetett vérengzés a francia érdekeket sérti keleten, s nekünk (angol-nak) teteszeni fog. A dolgokat oly színben látja, a mint vad természet engedi. Számított az angol pártolásra, sőt jutalomra is. Mi történjék most a druzokkal és ezek főnökeivel, midőn annyi törököt végeznek ki? Füad basa erősen lépéseket tőn, hogy visszavonulások a hegyek közé megakadályozza, s ha azon csapatok, melyek nem rég Hassen bey vezérlete alatt Da-maszkusból kiindultak, foladatuknak megfelelnek, nem csak el-vághatni azon vadakat, hanem meg is oszthatni úgy, hogy egyik részök nem közeledhetik a másikkal. Ha sikerül e hadi csel, a vad törzsek a keresztény mézárnak s megint porba hull egy ra-kás fej. De mi nem csak hóhérok, vagy kivégzések szemtanúi akarunk lenni Szíriában, hanem oly igazgatási rendszert óhaj-tunk, mely hasonló vérfürdő előfordulását lehetlenné tegye. Biz-tositatunk kell jövőre a szíriai keresztényeket. De hogyan? Örökös beavatkozásokkal? A druzokra csak erőszak, folytonos európai nyomással hathatni. Ime a nehézségek stb.”

— A bonapartista „Morn. Chronicle” hevesen kikel azon

hir ellen, mintha Ausztria és Oroszország közt közlekedésről lehetne szó. (Ugyanily értelemben nyilatkozik a „Nord” is.)

— Azon hirre, hogy Lamoricière tábornok kiadta volna napi parancsban, miszerint minden olyan várost, mely az ellenség közlekedéskor felkel, prédára bocsátta, a „Morning Post” azt a megjegyzést teszi: hogy „olyan katona, ki állítólag a keresztény polgárisultságot a tizenkilenczedik század Mohamedanis-musa ellen védi, s ezen harcot a moslem kegyetlenség legalább-ba- való kicsapongása által belyégi meg, nemcsak bűnt követ el azon nemzet ellen, a mely most pirulni kénytelen a felett, hogy ilyen fia is van; hanem bűnt követ az el a civilisatio ellen, melynek védője szerepét öltötte fel, és rettenetes kigunyolása azon egyháznak, a melynek ő a leventéje.”

Lo n d o n, szept. 3. A bonapartista „Morning Chronicle” tudni akarja, hogy Ausztria minden eszközt mozgásba hozza annak kieszközlésére, hogy Garibaldi maga ellen támadásra ingerelje (?) Hanem egy második francia-osztrák háborúban, — véli a „Morn. Chr.” — Angolországnak is el kellene magát egyik vagy más részre okvetetlen határozni, s a nemzet két-ségtől az olaszok részére s Ausztria elleni nyilatkozást sür-getné. Ha az angol kormány még most azt javasolja Garibaldi-nak, hogy ne támadja meg Velenczét, ezt csupán azért teszi, hogy Garibaldi a veszteségtől föltá, és nem, mintha hasznosnak tartaná Velenczében az osztrák uralmást. (?)

— A „Nat. Ztg.” írja: Piemont egyelőre felhagyott azon gondolattal, hogy Velenczét még ez év folytán megtámadja. Hogy az idegen beavatkozást, legyen bár az Franciaországé, megakadályozza, Piemont, miután Róma környékét kivéve a többi Olaszországot bekebelezte, átlános olasz hadsereget akar szervezni, mely elég erős legyen a jövő évben Ausztriával a harcot megkezdhetni. A velencei lakosság ellenséges magatartására itt nagyban számítanak. Ekkor a harcot olasz belhá-borúnak jelölnék ki, s az általános háborúért való felelősséget azon hatalomra hárítanák, a mely beavatkozott. Ezen tárgyat Farini is érintette a francia császárral. A diplomatia világ itt most egy phrazissal foglalkozik, mely legközelebb hozottat for-galomba, s mely következőleg hangzik: „Az olasz egység hid a Rajnára.”

— Az „Allg. Ztg.”-nak pedig írják Genuából aug. 28-ról: „Garibaldi terve Nápoly bevétele után nem foglalkozni az egyházi állammal, hanem saját és a nápolyi hajórajjal Velenczét elzárni; 80,000 emberrel Potelina tartományban a Pón átmenni, Velence erősséggel nem bíró városait hatalmába keríteni, a sík földet felláztatni, és miután ez megtörtént, a négyeszőg erődöt megtámadni. E közben Ricotera, ki jelenleg egy 8000 emberből álló önkényes hadtesttel a Legatiokban van, betör a határgrof-ságokba, azokat felláztatja, s azután megtámadja Lamoriciéret. Ugyanekkor piemonti részlő Peshieránál és Rocca d' Apónál a határszélen mozdulat fog történni Garibaldi előnyomulása tá-mogatására. Most Bertani, a forradalmi bizottmány főnöke ére-lyesen abban működik, hogy ügyes és tehetséges ügynököket keressen, kik a forradalom előkészítésére Velenczébe külden-senek. A bizottmány tevékenysége ez utóbbi napokban majdnem hihetetlen. Garibaldinak a velenceiekhez intézett kiáltványából 8000 példány már készen áll Ferrarában, hogy Velenczébe csem-pésztessek. Ugyanott szintén e czélra 1500 revolver van össze-halmazva. Még több fegyvert is várnak. Velenczével és Veronával az érintkezés ez utóbbi napokban rendkívül élénk; külö-nösen az osztrák hadsereg mozdulataira vonatkozólag.

— Mint a „Jour. de Deb.” írják, Ferencz király valóban el van határozva a még hatalma alatt álló 33,000 emberrel Nápoly falai előtt Garibaldival megütközni, s nem távozni mindaddig, míg a várból erőhatalommal ki nem üzetik. Ez esetben Gaetába akar menni s ott magát utolsó emberig őtalmazni. Egyedüli rem-ménye még Bosco tábornok, ki még mindig nem mondott le azon reményéről, hogy Garibaldi megveri.

„Fájdalom” — jegyzi meg a „Jour. de Deb.” — „a kirá-lyi csapatok hűségüket csak azáltal bizonyítják, hogy a nápolyi utcákon erőszakoskodásokat követnek el.” A szard kormány minden eshetőségre készül; legközelebbi gondot azonban La-moricière okoz, ki egész csendben sokkal nagyobb csapatot me-gállított ki, mint azt csekély eszközei mellett várni lehet-tett volna.

A „Patrie” jelenti: „Benevento a római udvarra nézve elvesztett. Ideiglenesen a köztársaságot kiáltották ki. 12 pápai csendőr állományban oda küldetett a nyugalom helyreállítására. De rögtön felismertették, bezárattak és kényszerítették Garibaldi eljénzésére. Erre beakarták sorozni a köztársasági kato-naság közé, de miután vonakodtak, elbocsátották.”

Turin, szept. 4. Ma az „Opinione” egy vezércikket kö-zöl a szard kormány politikájáról, melyben megjeg-yeztetik: A Róma elleni megtámadást Franciaország mint önmaga ellen intéztetett utasítást vissza. Azonban ugylátszik, Franciaország az Ausztriával háború lehetőségére gondol. Az bizonyosan emlékében tartja saját milánói programját. Egy az alapsektől az adriai tengeri szabad Olaszország Franciaor-szágnak politikai elvővé lett, s ezt valószínűleg tüstént létesíté, ha az Ausztria elleni háborút, Európa jelen politikája mellett tanácsosnak tartaná.

Piemont se Ausztriát, se Rómát nem támadandja meg. Azonban mégis ha az események hatalma által magát erre hagyná csábítani, a jelen miniszterium lelépene. A szabadelvű párt, ezen miniszterium támasza ugyanezen véleményben van, s a miniszterium minden felelősséget visszautasít egy oly eljá-rásmód iránt, mely háboruba vezetne. A kormány ne engedje kezéből kivételt a gyepőt s maga vezesse ama mozgalmat, mely Olaszországot függetlenségre felé vezérli.

Turin, szept. 6. Az „Opinione”-nak egy cikke La-mo-ricière napi parancsát foglalja s ezt mondja: A benem avat-kozás elve vétetett alkalmazásba, s a pápai kormány még sem küldte haza az idegen zsoldosokat. Ezen Olaszország elleni ke-resztes hadjárat komoly zavarokat idézhetne elő, ha azon 20,000 idegen katona el nem bocsátatik. A római kormány Olaszország békejének érdekében beláthatná, hogy ebből oly ferde helyzet keletkezik, mi minden hatalom türelmét ki fogja farszítani.

Mantua, aug. 30. Az „Allg. Ztg.”-nak írják innen: „Néhány nap előtt három polgári mérnök fogatott el, s azonnal Veronába küldtek. Ők a vár hiteles tervét készítették el, egy-szersmind a lövegek elhelyezését és számát, valamint a gyen-gőbb pontokat is feljegyezték, s ezt éppen Piemontba akarták

küldeni, midőn a törvény keze őket elérte. Városunk, mely eddig helyzete következtében mint vár, meglehetősen nyugodtan viselte magát, újabb időben a politikai egyensúlyt igen nagyon elvesztette. Ezt főképp a határ közeledése okozza, s a kölcsönös érzékenységek ezáltal eszközölhető könnyűsége. Azért van itt annyi emissarius. Rövid idő előtt négy csalogató toborzó fogott el. Stankovitz altábornagy s itteni várparancsnok az egyikkel személyesen kívánt beszélni, s őt maga elé hozatá, a mi két katona és a porkoláb kíséretében történt. Az uton a fogoly hirtelen egy oldalmozdulatot téve, egy házba ugrik, noha a katonák és a porkoláb nyomában követték, mégis eltűnt s a hatóságok erőlyes közbenjárása dacára sem találhatták meg őt.

— Bern, szept. 5. Hírszerint ide egy igen nyers francia jegyzék érkezett, mely a svájci sajtó Franciaország irányítási magatartása miatt emel panaszt.

— A francia „Gazette du Midi”-nek írják Damaszkusból: Fua d basa mintegy 2000 embert fogatott el. Az elrabolt tárgyak egy része megtalálott, u. m. a házi butorok s más ilyesek; de a mi a nagyobb értékű tárgyakat illeti, az ékszerekből, pénznemükből semmi sem került meg. — Ha kikérgetnének valamennyi mozlimot Damaszkusból s házaikat a keresztényeknek adnák, még sem volna negyed részben is megtérítve a keresztényeknek pénzben vallott kára. A keresztény lakosság értelmessége és szorgalma által sokkal több pénzt szerzett volt, mint a törökök, s voltak a keresztények közt, kiknek kincse 2—3 száz év óta gyűjtetik. — Habib nevű damaszkusi mérősről, ki a keresztény városrészben lakott, befűzöttet adván el, a kik abból ettek, megmérgeztettek, s némelyek bele is haltak. A bűnös halálra ítéltetett. — A fellegvárban sokan haltak el az oda menekült keresztények közül, minden nap vagy 20-at kellett eltemetni. Elejénte hagymáznak vélték a haláloszások okát; — de rájöttek, hogy kenyérökben étető volt; a süto halálra ítéltetett.

— Az „Aug. A. Ztg.”-nak írják Konstantinápolyból: A kormány egy kis aggodalomban van a Fua d basa tömeges kivégeztései miatt, melyek mély benyomást fognak lenni a mozlim népességre. Siet is a szultán szíriai csapatjait erősíteni, hogy ott minden eshetőségre készen lehessen. A harpuai kormányzó, Hafiz basa 1500 emberrel és alleppói kormányzó Omer basa, a korábbi orosz ezredes Damaszkus felé indultak. Konstantinápolyból is két újabb zászlóalj küldetik el. A lassanként gyülekező redifek módot adnak a kormánynak, hogy nagyobb erőlyel léphessen föl a birodalomban nétan kitörendő nyugtalanságok ellen, és ha a szomszéd Oroszország nem fogja a portát háborítani, Szíriában impozant erőtt fejtethi ki maholnap. De ugy-látszik, az orosz nem akarja elszalasztani a kedvező alkalmat, hogy a szultán baját meggyűjtse, s a déli oroszországi csapatmozgalmak arra mutatnak, hogy az intervenció nemsokára fog késni. Ott minden szabadságos beszólított, a főhadiszállás Benderbe hozatott, s Nikolajevben szállító hajók állanak készen. Az orosz aligba beéri, mint a francia, 6000 ember küldésével. A helyzet veszélyes, s legrosszabb, hogy a pénzügy oly roszul áll, a mint tán sohasem a birodalomban. — Dufferin lord Konstantinápolyba érkezett, innen tovább megy, mint a bizottság tagja Szíriába, osztrák részről a biztos gr. Ludolf, a konstantinápolyi ügynök.

— Bécs, szept. 6. A „P. Ll.” írja: Ferencz József császárnak Sándor cárral találkozásától Varsóban még egyre szétágazók a nézetek, s ugy-látszik, hogy e tekintetben még maig sincsen végelhatározás, s azt hiszik, hogy ez főképp a Rechberg gr. és Balabine ur között most folyamatban levő alkudozások sikerétől függ. Ezen alkudozások kiválólag a keleti kérdésre vonatkoznak, de ugy-látszik, hogy mostanig még nem volt kedvező eredményök, mivel az orosz politika intézője Gorskoff hg. nem látszik hajlandó lenni e részben a maga nézeteit, melyek jóformán ismereteselek — módosítani.

— Ujabbak. — Páris, szept. 7. A mai „Moniteur” következő tudósításokat közöl Nápolyból 6-ról: Garibaldi Salerno mellett Eboliiban van. A nápolyi kir. csapatok Capua mellett összpontosulnak. A király Capuába megy, később Gaetába vonuland. Nápoly városa e percig nyugodt; a hatóságok folyvást működnek.

— Turin, szept. 7. A mai „Opinione” vezércikke azt mondja, hogy Piemont várokozó politikájának czélja Ausztriát pénzügyileg tönkre silányítani. — Florencéből írják a nevezett lapnak: a római államba indult, de meghiusított hadjárat Mazzinótól volt rendelve, Bertanótól szervezve, s az Guerrazit kiáltotta volt ki Róma diktatorává. — Garibaldi a nápolyi királyság meghódított részeiben a piemonti alkotmányt hirdeti ki. Az „Opinione” tovább így ír: A Markákban és Umbriában uralkodó izgalom, mely naponta erősbül, s Lamoricière katonai rendszabályai szükségessé teszik a piemonti seregeknek a pápai széleken való összpontosítását, és siettetik a válság megoldását. Piemont ez alkalommal szintoly óvatos mint erőlyes eljárás fog követni.

Turin, szept. 6. Az „Opinione” jelenti: Egy kir. rendelet a toskánai helyőrséget elhívja s annak teendőit az egész tartományban a nemzetőrségre ruházza át; az előbbinek rendeltetése nem tudatik.

— Bolognában egy zárda s egy templom laktanyává s raktárakká használtatott fel.

— Genova, szeptember 4. Bizonyos európai hatalmasság oly erőlyesen lépett fel a szárd kormányánál, hogy a Nápolyba rendelt hadak tengerre szállításával azonnal fel kellett hagyni s a már elindultak is azon parancsot kapták, hogy Nápolyban partra ne szálljanak. Máshová fognak rendelkezni.

— A „Pesti Hírnök” írja: Bécs, szept. 10. A birdalmi-tanács teljes-ülése. A 21-es választmány, jelentését olvasottak nyilvánítá, s az állambudget egyes rovatai fölött a tanácskozá-sok megkezdettek. Az udvar s a birodalmi tanács ellenőrhivatalára vonatkozó rovatok lényeges megjegyzés nélkül keresztülmentek. Előkelőbb vitákra szolgáltatott alkalmat a vallás- és közoktatás miniszteriumi budget. — A birodalmi tanács arra szorítkozik, kiemelni sürgető szükségét annak, hogy a vallási cultus ügye, mielőbb a jog és méltányosság alapján, megfelelő törvényes szabályozást nyerjen, annyiál inkább, miután egyes vallásfelekezetekre a cultus-budget által aránytalan súly nehe-zedik, a mi alapos jogokat s igényeket sért meg.

— Genova, szept. 9. Garibaldi 7-én Nápolyba bevonult.

— Bologna, szept. 9. Az egyházi állam több helyén fölkelés tört ki. A Markákban föllázadtak, a szárd királyt interventióra hívják fel.

— London, szept. 10. A mai Times Bécsből 9-ről következő sürgönyt hozza: A tegnap ide érkezett pétérvári hivatalos sürgöny jelenti, hogy Sándor csár őszintén óhajja a kibékülést, s hogy az egyetértésnek a két hatalom közt soha nem kellett volna megszakadnia. A két császár találkozásakor egyezkedések fognak történni oly rendszabályok alkalmazásba vételére, melyek a mostani tovább nem tűrhető állapotoknak véget vessenek.

— Nápoly, szept. 9. Victor Emanuel, Italia királyává kiáltott ki.

Bécsi börze. Szept. 7-kén: Nemzeti kölesőn 76.50. Metalliques 5 pcentes 65.60. Urbéri papírok: magyar 68.00. erdélyi 64.00. Bankrészevény 758. Korona 18.20. Cs. kir. arany 6.28. Ezüst 32 1/2.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS HIRDETÉSEK.

(1074)

sz. 879.

1860.

Hirdetmény.

A kolozsvári cs. kir. kerületi törvényszék, mint illető vagyoni hatóság által ezennel tudtul adatik: hogy württembergi herczeg, s lovassági vezér Constantin Sándor ő kir. Fensé-gének meghatalmazottja beszercezi országos ügyvéd D. Heyssler Henrik által ide tett megta-lalás következtében, az ő kir. Fensége kiskoru gyermekeit u. m. Hohenstein Klaudia és Amalia grófnőket, valamint szintén Hohenstein Ferencz gróftól illető alsó-zsuki rész jószágának árverés utján haszonbérbe adása a gyámhatósági jóváhagyás fentartása mellett megengedtetett.

Ezen árverésnek kolozsvári cs. kir. nyilv. jegyző Pogátsnik Miksa urnal leendő megejthe-tésére folyó évi szept. 20-dik napján reggeli 9. órára határidő tűzetik ki azon megjegyzéssel, hogy az említett jószág folyó 1860 dik év szept. 29-dik napjától kezdve a jövő 1861-dik év szept. 28 dik napjaig haszonbérbe adadni, és mint első felkiáltási évi díj 840 frt o. é. meny-nyiség határozatott meg.

Az árverési föltételek mind ezen cs. kir. kerületi törvényszéknél, mind cs. kir. nyilv. jegyző Pogátsnik urnal, valamint szintén beszercezi orsz. ügyv. D. Heyssler urnal is meg-tekinthetők.

Kolozsvárt, szeptember 6. án, 1860.

A cs. kir. kerül. törvényszék tanácsából.

Oechsner.

(1—3)

(1072)

N 2032.

Hirdetmény.

A hátszegi cs. k. járási hivatal mint törvényszék által, ezennel tudtára adatik Brádi La-jos urnak, hogy V.-Hunyadon lakó kereskedő Szálási Miklós, f. é. junius hó 1623 számolat elleni, 153 frt 60 kr a. é. adósság iránt panaszt nyújtott be; mivel pedig ezen bepanaszolt félnek tartozkodása ismeretlen, gondnoknak O-Bretyén lakó jegyző Györfy Antal nevezetett ki, kivel is ezen ügy a polgári Perrendtartás nyomán való ellátása f. é. szeptember 19-ig reggeli 9 órára határozatott meg; az alperes ezennel figyelmetessé tételik, vagy ezen gondnokot az illető ügy-gyel illendő megismertetni, vagy pedig ezen törvényszéknek más ügyvivőt kijelelni, ellen eset-ben a káros következtetéseket az alperes csak is magának tulajdoníthatja.

Hátszeg, augusztus 18. 1860.

A cs. kir. járás-hivatal mint bíróság.

(2—3)

(1060)

622. 1860.

Árverelési hirdetmény,

A beszercezi cs. kir. méltóságos kerületi pénzügy-igazgatóságnak jelen 1860-ik év julius 27-ről 8066. szám alatt kiadott, és az erdélyi magos cs. kir. országos kincstári igazgatóság j. e. julius 14-ről 12,208. számú kibocsátványa alapján kelt rendeletre folytán, a Szathmár megyében kebelezett misztmagyarosi fiscalis részjószágának elkülönítve leendő haszonbérbe ada-tása — minden hozzátartozó alkat-részei, régálék és egyéb törvényes szabadalmával elhatáro-ztatván — alólírt dézsi cs. kir. gazdasági Ispánság által, a hely színén tartandó nyilvános ár-veretés utján jelen 1860-dik év szept. hava 13-dik napján kifognak adatni.

A haszonbéri idő, a nevezett jószághoz tartozó szőlőkre nézve jelen 1860-dik év no-vember 1-ső napján kezdődő kilencz egymásután folyó évekre.

Magára a jószágra, annak alkat-részei és törvényes szabadalmaira nézve általánosán, je-len 1860-dik év november 1-ső napján kezdődő hat egymásután folyó évekre.

A hidvámra nézve pedig, jelen 1860-dik év november 1-sően kezdődő egy kerek évre terjednek ki.

Kikiáltási — mint egy évi haszonbér ára — magának a jószágnak, kir. javadalmi u. m. korcsomárlás és malom-joggal, valamint egyéb hozzátartozóval együtt 1000 frt — kr o. é. a szőlőknek 200 „ „ „ „ a hidvámra 802 „ 50 „ „ „

Az árverelést és haszonbérleti föltételeket érdeklő fölvilágosító adatok a cs. kir. beszercezi, és szathmári kerületi pénzügyi igazgatóságok, ugy a dézsi cs. kir. gazdasági Ispánság-nál megtekinthetők.

Bérvagyok — a ki tűzött napon, — reggeli 9 órára Miszt-Magyarosra, az illető kikiáltási árának 10%-jével — mint szokott bánat pénzzel ellátva meghívotnak, vagy addig is ille-tőleg helyegzett és bánat pénzzel ellátott ajánlatokat (offert) a dézsi cs. kir. gazdasági Is-pánsághoz benyújthatják.

Dézsi, aug. 18-dik napján, 1860.

A cs. kir. dézsi gazdasági Ispánság.

AZ EV. REF. FÖTANODA KÖNYVNYOMDÁJA. (Belső farkasutczán 74 sz.)

NEM HIVATALOS.

(1075)

DEMJÉN LÁSZLÓ-nál

Kolozsvártt megjelent:

„REGI KÉPEK A KRONIKÁK”-ból

TÖRTÉNETI ELBESZÉLÉSEK

írta PAP MIKLÓS.

Ára: 1 ft oszt. ért. (A tiszta jövedelem a tordai Széchenyi-szoborra van szentelve.)

Ugyanott kapható:

A sárospataki reform. főiskola HÁROMSZÁZADOS ÜNNEPE 1860-ra.

Emlék-könyvbe foglalta Erdélyi János, Ára 1 ft.

A KÉT BARÁT.

Józsi Miklóstól; regény 4 kötetben 4 forint.

A KIS TUNDÉR

Vadnai Károlytól, regény 2 kötetben 2 forint.

EGY SZERELMI KALAND

Dumas Sándortól; ford. Beniczky Emil 1 forint.

(1065) (3—3)

Hirdetés.

Koszt és szállásba felvételnek Szebenben alólírt jog-tanulók egy azon tanulók is, kik a protestans fő- vagy algymnasiumban járnak, lel-kiismeretes felügyelet és ápolás mellett.

A házban kívánatra zongorában is oktatást nyerne, valamint a francia és román nyelvek-ben is.

A társalgás a szálláson franczianyelven foly. Szeben, aug. 20-án, 1860.

Petri Simon,

nyelv-tanító.

(Sporergasse Nr. 322. földszint.)

(1076) (1—1)

A székely-udvarhelyi casino-egylet alapsza-bályai felsőbb helyen megerősítettén, az aláírók az egylet megalakítása s tisztviselők választása végett, a folyó szept. 22-én Sz-Udvarhelyen 402. szám alatti házánál tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

Az ideig. választmány megbízásából Bacsoni Ádám, s. k. ref. lelkes és ideig. jegyző által.

(1059) (5—6)

Peielle Otto.

Vas- fűszer és divatúru kereskedésében Dó-zsen egy gyakornok vétetik föl, ki magyarul, né-metül beszélni és írni tudjon.

(1071) (3—3)

Zongoratanító kerestetik falura.

Bővebben értekezhetni Kolozsvártt óvár-piac-szeget 232. sz. a. vagy Stein ur könyvkeres-keedésében.

(1070)

A budai kölesőnsorsjegyek

legközelebbi húzása f. év október 31-kén

fog megtörténni.

A 4.769.675 o. é. forintból álló nyerő összeg 40.000, 30.000, 20.000 stb. forintos nyeremé-nyekre van osztva. A legkisebb nyeremény, a melynek mindegyikére ezen 40 forintos sorsje-gyeknek kivétel nélkül esni kell: 60, 70, 75, 80. forint osztrák értékben. — Sorsjegyek kaphatók: Dietrich Sámuelnél.

(1060) (3—6)

Alólírt tisztelettel jelenti a nagydérmű t. cz. közönségnek, hogy nála a téli évszakra minden-nemű férfi, ugy női a legújabb magyar mintára készült fölöltők; nevezetesen férfibudák, és men-ték, többnemű magyar süvegek, nőimenték több-féle minta szerént a legjobb ízléssel készűlve ta-láltnak, meg pedig a legutánjamosabb árokban, melyek megítélésére a nagydérmű közönség méltányos bírálatát ezennel felhívja.

Ugy szintén mindkét e nemű öltönyök bár-mily formájú készítésére rendelkezletet a legponto-sabb végrehajtással magára vállal, valamint azt is kívánja tisztelettel tudatni, hogy az erdélyi na-gyobb vásárokat az idén is meglátogatja.

Prohátzky János.

Stein János-nál Kolozsvártt, és Wittich

József-nél M.-Vásárhelyt kapható:

BOLOND MIKSA.

Humoristikus képes naptár, 1861-re ára 80 kr.

FEKETE LEVES.

Humoristico-Satyricus naptár 1861-re. Feltálalja

Busvitéz. Ára 80 kr.

SZIGETI ALBUM 1861-re.

Kiadták Szilágyi István és P. Szathmáry

Károly; díszes kiállításban 2 köppel ára 4 ft.

HÁROMSZÉK

erdélyi szépirodalmi évkönyv

és

Naptár 1861. évre.

Szerkeszti és kiadja

KHERN EDE.

Első évi folyam angolváson kötése 1 ft 25 kr.

JÓZSIKA MIKLÓS, legújabb regénye

A KÉT BARÁT,

4 kötet ára 4 forint új pénzben.

VADNAI K.

A KIS TUNDÉR,

regény 2 kötet ára 2 ft.